

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Titulus XL. De Verborum significatione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](#)

lebrari valeant, excommunicati quoque, & qui interdicto caulam dederunt, interesse quidem posse sint, non tamen altari appropinquare valeant; oblationem faciendo, quæ suspensio interdicti extensa à Martino V. & Eugenio IV. ad festum & totam octavam corporis Christi, teste Pith. h. t. num. 246. apud Reiffenst. b. t. n. 211.

3. Tertius effectus interdicti est privatio sepulturæ ecclesiasticæ, sic intelligendus, ut imprimis in loco sacro interdicto nullus quantumvis innocens, infans & amens, sepeliri possit, nisi privilegium habeat, ut præter alios habent Clerici personaliter non interdicti, & qui interdicto causam non dererunt, & tempore interdicti illud servarunt; hi enim in eo sepeliri possunt cum silentio, id est, sine campana pulsatione, divino officio & aliis confuetis solennitatibus, c. quod in te, cuius dispositio et si loqui videatur de interdicto generali, speciale tamen excludere non videtur, ut Sylv. l. c. num. 10. Abb. in cit. c. quod in te, n. 10. apud Reiffenst. b. t. n. 212. Possunt tamen tempore generalis interdicti homines illius loci personaliter non interdicti extra locum illum efferri, & in alio loco sacro non interdicto sepeliri. arg. c. si sententia de sent. excom. in 6. Imò etiam posse eum, qui tempore interdicti sepultus in loco non sacro, cessante interdicto exhumari, & in locum sacram transferri, si commode fieri potest, ut cum Gl. in e. à nobis. il. 2. de sent. excom. in 6. v. forma. Nav. man. c. 27. n. 176. Pith. h. t. n. 246. Reiffenst. b. t. n. 214.

Quest. 577. Qualis sit obligatio servandi interdictum, & quæ pœna illud violentium?

1. **R**esp. ad primum: Est obligatio gravis, adeo que violare illud, ex genere suo est peccatum grave, seu peccatum mortale, quia est contra præceptum Ecclesia in materia gravi. Ita communis & certa.

2. Resp. ad secundum: Personæ ecclesiasticæ tam regulares quam sacerdotes incurrit primò: Irregularitatem, juxta expressum textum c. is qui. & c. is, cui h. t. in 6. Secundò: Suspensionem ab offi-

cio, beneficio & jurisdictione, c. tanta est. de excess. Prelat. Gl. ibid. v. irritas. Abb. n. 1. Suar. l. c. f. 4. n. 16. Laym. l. 1. r. 5. p. 4. c. 3. n. 3. & alii volentes hanc pœnam incurri ipso facto à quibuscumque interdicti violatoribus, contra Gonz. in c. fin. de excess. Prelat. n. 2. Bonac. & alios probabilitate docentes ordinariè illos non suspensos ab officio & beneficio, sed suspendendos, argumento desumpto ex secunda parte cit. c. finalis. Tertiò: Privantur jure electionis activa & passiva, ita ut nec eligere valeant. c. is qui, h. t. in 6. nec eligi aut postulari, c. 1. de postul. Sylv. v. interdictum. 6. q. 2. Quartò: perdunt ipso facto privilegium alias illis competens de jure. c. quod in te. de pœnit. & remiss. & c. is cui, h. t. in 6. vi cuius tempore interdicti sepeliri possunt in loco sacro. Quintò: Religiosi, etiam exempti, non observantes interdictum generale locale, quod ab Ecclesia Cathedrali & parochiali observari vident, præter memoratas pœnas incurvant excommunicationem, Clem. 1. h. t. Porro religiosi etiam exempti, non solum servare, sed etiam publicare tenentur interdictum aliisque censuras ab Episcopo latas, ubi is illud mandat. Concil. Trid. sess. 21. de regular. c. 12. De cætero diligenter notandum, quod ad finem hujus tituli ex Clem. gravi. h. t. cum Suar. de cens. d. 22. f. 4. n. 27. & Pith. h. t. n. 245. rectè moner & inculcat Reiffenst. b. t. n. 225. nimur quòd, et si contra laicos interdictum violantes pœnae speciales in jure non statuantur, illud tamen certum, quòd laici quicunque, præserim domini temporales & eorum officiales, qui Clericos quomodolibet compellunt in loco interdicto missas & alia divina publicè & solenniter celebrare, item campanis vel voce præconis aliòmodo excommunicationis vel interdicti sententia innodatos ad audienda divina convocant, item qui eosdem nominatio excommunicatos vel interdictos, ne ad Clericorum monitionem de ecclesiis tempore divinorum exeat, aut ipsimet excommunicati vel interdicti ad monitionem exire reculant, vel divinis se violenter ingerunt, gravissime peccant & excommunicationem Papæ reservatam ipso facto incurvant.

TITULUS XL.

De Verborum Significatione.

Cum præsens, uti & sequens titulus per omnes Decretalium libros diffusi pleraque hinc inde sufficienter declarata contineant, exemplo aliquorum Canonistarum fusiorem eorum tractationem consultò declinamus, alias solùm regulas præsentis tituli summarissimè perfrinxisse contenti. Unde sit:

Quest. 578. Quenam sint regulæ de verborum significatione interpretanda?

1. **R**esp. Sunt fere sequentes, prima: Verba intelligenda sunt cum effectu, ita ut aliquid operentur, & non sint superflua. L. 1. §. hac autem verba. ff. quod quisqu. juris. c. relatum. de Cler. non resid. cententur autem tunc aliquid operari, quando etiam solius majoris declarationis, cautela, & omnis dubitationis tollenda vel efficacioris voluntatis causâ ponuntur, aut exprimunt, quod tacitè jam inest, aut in genere continetur. Abb. in c. si aduersus. de heret. Arg. l. quæsum. §. 4. ff. de fundo instruend.

R. P. Laut. Jur. Can. Lib. V.

2. Secunda: Sunt intelligenda secundum subiectam materiam & naturam actus vel contractus, de quo agitur, & secundum qualitates personæ, ad quam sunt relata, c. quemadmodum de jurejur. c. constituent. de religios. domib. Menoch. præsup. 104. n. 29. proferens enim verba, præsumitur ea accommodare materiæ, actui, contractui, de quo agitur, & personæ, ad quam diriguntur, c. 8. h. t. l. non alter. ff. de legat.

3. Tertia: Quando verborum sensus dubius in utramque partem malam & bonam accipi potest, accipiens est in eo, qui excludit delictum, adeò ut potius interpretatio & significatio verborum impropria admittatur, quam delictum, c. effore. de R. R. t. f. t.

7. *I. merito. pro loco*, quia nemo in dubio deliquis-
te presumitur.

4. *Quarta*: Verba clara non amittunt interpre-
tationem, neque voluntatis conjecturam.

5. *Quinta*: In dubio illa interpretatio præferenda,
qua non derogat iuri quæsito alterius. *Can. deni-
gue 14. q. s. c. super eo, de off. delegat. l. nec avus.
c. de emancipand. lib.* Ita ut ad hoc præjudicium aver-
tendum verba etiam impropiè accipiatur, *Tusch. concl. 128. n. 1.* proceditque hæc regula non tantum
in privatorum actibus & dispositionibus, v.g. con-
tractibus, testamentis, sed etiam in decretis ac be-
neficiis Principum, *cit. L. nec avus. & L. prætor ait.
§. 10. & 16. ff. ne quid in loco publ. uti & in quibus-
vis privilegiis & rescriptis Pontificum, etiam si cum
clausula: Ex certa scientia vel motu proprio, ema-
nata, cum omnia hæc facitè includant hanc clausu-
lam: Salvo iure tertii; vel, sine præjudicio tertii. c.
licet. de Off. Ordinar. c. dubium. de privileg. c. quam-
vis de rescript. ex ea ratione, quod jus tertio quæ-
situs etiam publicâ authoritate non nisi necessita-
tis vel utilitatis publicæ causâ auferri possit, & hæc*

etiam urgente supremus Princeps vel Papa illud au-
ferre non censetur, nisi exprimat. *Innocent. in c.
innotuit. de elec. Pirh. de constit. n. 20. Reiffenst.
b. t. n. 6.*

6. *Sexta*: Verba interpretanda sunt, ut evitetur
omne absurdum, ita ut ad hoc evitandum etiam
improprietas verborum admittatur. *Tulch. Lst. A.
concl. 66. n. 17. Barb. de axiomat. Jur. axiom. 2.
v. absurdum. Arg. l. nam absurdum. ff. de bonis li-
bertorum.*

7. *Septima*: Verba sunt interpretanda, ut eorum
correccio & contradicçio excludatur, c. inter dilec-
tos. de fide instrum. v. caterum. de elec. c. cum ex-
pediat. de elec. in 6. quia nemo idem velle & nolle
vel à sua dispositione illico recedere, & se in coni-
nente corrigerem præsumitur.

8. *Octava*: Verba sequentia interpretationem
accipiunt à præcedentibus ejusdem dispositionis, &
vicissim. *L. si servus. in fine. ff. de legatis. 3. Similes
regulas vide apud Barb. de axiomat. Juris, nec
non de appellat. juris & dictiobus
usu frequentibus.*

F I N I S.

INDEX